

[Rimstad.]

gjort, hvad han kunne for at ændre billedet.

Der er også en anden faktor, som vil være i stand til at give finansministerens optimisme med hensyn til industrieksportens stigning betydelige skår. Det er vist efterhånden gået op for alle her i landet, at Danmarks stilling med hensyn til markedsdannelserne ikke på nogen måde ligger gunstigt. Vor placering og vore muligheder på kort sigt i forhold til det europæiske fællesmarked bedømmes vist ingenlunde optimistisk af nogen, heller ikke af den højtærede udenrigsminister. Hertil kommer, at der rundt omkring i verden er markedsdannelser under optræk, som gør alle teorier om en snarlig liberalisering af verdenshandelen til skamme.

Jeg kan i den forbindelse nævne det sydamerikanske fællesmarked, LAFTA, som er i rivende udvikling, og som allerede i det næste par år vil komme til at koste vort land en ikke ubetydelig del af den handel, vi i øjeblikket har på dette kontinent. Også andre steder i verden er der grobund for blokannelser, som vil lægge sig hindrende i vejen for vor eksport. Endelig har vi i den allerseneste tid set, hvorledes vor handel med østlandene er afhængig af dette vældige markedes muligheder for egen valuta-indtjening. Det er således kun få dage siden, at Polen kom med så hårdt et kreditoplæg til så lav en forrentning, at der ikke fandtes muligheder for dansk industri til at imødekomme de udtalte ønsker.

Jeg vil i øvrigt i denne forbindelse mene, at regeringen generelt bør se på de retningslinjer, hvorefter eksportkreditter administreres. Der er her overordentlig meget, som til stadighed skal og bør tilpasses de ændringer, som markederne undergår. Det er også helt afgørende for eksportmulighederne, at tilpasningsprocessen sker hurtigt og på grundlag af gode og solide oplysninger. Det skal understreges, at de senere år har bragt en meget glædelig udvikling på dette punkt i udenrigstjenesten, og at en lang række af vore ambassa-

der gør et glimrende merkantilt oplysningsarbejde, men det skal også tilføjes, at det ikke er alle steder, at denne vigtige udviklingsproces forløber tilfredsstillende. Det vil være rigtigt af den højtærede udenrigsminister at holde øje med processens forløb.

Hvad landbrugets afsætningsmuligheder på kort sigt angår, så synes jeg, det er værd at mærke sig to ting, hvoraf den første er de stedse større vanskeligheder, som vore landbrugsprodukter vil møde i handelen på det europæiske fællesmarked i den nærmeste tid. Det vil vist ikke være overdrevent at betegne situationen her for os som værende på grænsen af det katastrofale, hvis udviklingen går efter de nu afstukne linjer, hvis forløb man blot kan håbe vil ændre sig. Den anden ting er den fare for dansk landbrug, der ligger i den franske landbrugseksports videre udvikling ikke blot inden for de seks, men også ud over fællesmarkedets grænser, hvor i særlig grad det engelske marked på den anden side Kanalen lokker. Dette forhold, som i dag i Frankrig er almindeligt samtaleemne i landbrugs-kredse, bør ikke på nogen måde overses her i landet.

Jeg kan således ikke, når jeg bedømmer vore eksportmuligheder på kort sigt, dele den højtærede finansministers optimisme og ville i hans sted tage flere reb i sejlene. Uvejret, også i form af en meget lavere beskæftigelse end den, der i dag er tegn til, kan komme over os en hel del hurtigere, end regeringen øjensynlig tager bestik af.

Blandt de poster i finanslovforslaget, som i særlig grad har været genstand for stigninger, skal her særskilt nævnes fire, nemlig uddannelse, trafik, kultur og Grønland, fordi de efter vor opfattelse er karakteristiske for regeringens manglende evne til at holde igen på udgifterne, når politiske hensyn gør sig gældende.

Om uddannelsesposten — altså udgifterne til vort undervisningsvæsen, som sammenlagt snart nærmer sig de to milliarder kr. — som i det nye finanslovforslag er opført med en vækst i udgifterne på 150 mill. kr.,